

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Andreae Alciati Emblemata

Alciati, Andrea

Patavii, 1661

Superbia LXVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-127360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-127360)

uenit quod Seneca refert epist. 73. Solebat Attalus hac imagine uti: Vidisti aliquando canem à domino frustra panis aut carnis appetere ore captantem? quicquid exceperit, protinus integrum deuorat, & semper ad spem futuri hiat. Idem nobis euenit, quicquid expectantibus fortuna proijcit, id sine vlla voluptate dimittimus, statim ad alterius rapinam erecti & attenti. Hoc sapienti non euenit, plenus est: etiam si quid euenit, securè excipit. Huc refert Adag. Presentem mulge, quid fugientem insequeris? Multæ sunt huic affines sententiæ, ut apud Hesiodum:

Cupidorū
mos.

Νήπιος, ὅς τὰ ἐτοιμασθῶν, ἀντίοιμα
δίωκεν.

Stultus, qui non prompta sequens, iam prompta relinquit.

Sallustius in Catilinario, quo loco verba facit de legatis Allobrogum, pertractis ad societatem nefarij belli, de euentu tamen

anxiè dubitantibus. in incerto habuere, quidnam consilij caperent. In altera parte erat æs alienum, studium belli, magna merces in spe victoriæ: in altera maiores opes, tuta consilia, pro incerta spe certa præmia. Sed & Pseudolus seruus apud Plautum sic secum loquitur: *Certa amittimus dum incerta petimus, atq; hoc euenit in labore, atque in dolore, ut mors obrepit interim.* Iustinianus l. nemo. C. de assessorib. Festinans ad duo diuersa neutrum bene peragit, ne cū in vtrumq; festinat, neutrum perficiat. Et Satyra Iuuenalis:

*Pectora nostra duas non admittētia curas,
Ridetur adolescens luxu perditus apud
Persum, Satyra 3. his verbis:*

--- Duplici in diuersum scindaris hamo:
V dum & molle lutum est.

Hæc dum colligo, penè mihi quoq; ad vltiora progrediendi surtepsit obliuio.

Superbia.

EMBLEMA LXVII.

En

EN statua statua, & ductum de marmore marmor,
Se conferre Deis ausa proca Niobe.
Est vitium muliebri superbia, & arguit oris
Duritiem, ac sensus, qualis inest lapidi.

COMMENTARI I.

I. APOLLO cū sorore Diana è sublimi sagittas in liberos Niobes iaculatur, quorum ille filios, hæc filias ferit ac prosternit: Niobe verò mater flebilis & mesta scopulo adsidet, in quem tãdem verti videtur. Ad picturam exprimendam nonnihil confert Pausanias in Atticis, qui Nioben in marmor conuersam etiamnum lacrymas emittere in Sipylo affirmat, seq; aliquando illud, vt videret accessisse dicit his verbis: Ad theatri verticem ex medijs saxi spelunca in arcem subijte, imposto tripode, in quo Apollo & Diana sunt Niobes filios necantes. Nioben ego quoque vt viderem Sipyllum montem conscendi. Sed vbi propè accesseris, videas saxum & rupè precipitem, nullam prorsus effigiem preferentem, nec meorem. Quod si procul abscedas, intueri videaris stentem & mesto vultu mulierem. Quod etiam Ouidius 6. Metamorph. fabulam elegatissimè narrans, & de saxo sic loquens, innuit:

Flet tamen, & validi circumdata turbine venti

In patriam raptæ est, vbi fixa cacumine montis

Liquitur, & lacrymis etiamnum marmoramant,

II. EMBLEMA hoc ex Iuuenalis Satyra 6. potissimum sumptum esse censemus, vbi ille Niobes fabulam commemorat, vt mulierum superbiam notet, quæ multorum sæpe malorum causa fuit. Sic igitur inducit Iuuenalis Niobes maritum Amphionem clamantem ad Apollinem:

*Parce, precor, Pæan, & tu depone sagittas:
Nil pueri faciunt, ipsam configite matrem;
Amphion clamat, sed Pæan cotrabit arcu.
Extulit ergo gregem natorum, ipsunq; parentem.*

*Dum sibi nobilior Latona gente videtur,
Atq; eadem serosa Niobe foecundior alba.*

Quibus in carminibus (vt & hoc dicamus obiter) legendum puto,

*Parce, precor, Pæan, & tu Dea pone sagittas.
Nam Apollo mares, Diana foemellas inter-*

ficiēbat, vt patet ex Homeri versibus, quos sic vertit Nicolaus Valla.

*Anreo sex natas arcu cecidisse Diana,
Ac totidem Phœbi iuuenilia corpora telo
Infelix vidit Niobe; cum se illa per omnes
Ostentat populos, nec demens cedit honori
Insignis Latona suo, quia numero felix
Natorum. Sed te gentiam Titanida Cœo
Arguit enixam geminos: qui numina facti
Tam facile exitio potuerūt tradere plures,
Nona dies illos funesta morte iacentes
Vidit adhuc, nec omnis tumulari Iupiter
ipse*

Passus, & in lapidem populum conuerterat omnem.

Luce tamen decima, miserantia numina Dinum

*Mandauere solo. Niobe tot funera vidit,
Et potuit tandē lacrymis saturata doloreq;
Indulisse epulis. Sipyli nunc monte sub alto
In lapidem versa aspicitur, similis que gementi*

*Supplicia expendit supis, vbi numina mille
Nympharum sub tectis colunt, Acheloia circum*

*Litora, vbi toties inuast indulgere choreis.
Meminit huius fabulæ & Q. Calaber lib. 1. de relictis ab Homero, cuius verba sic Latina fecit Sanctius:*

In Sipyli scopulis, Niobes vbi corpora quondam

*In saxum vertere Dei, nunc saxa per vda
Disillant lacryma, nebula caligine mista
Circumstant lapidem, damnosa umbracula colonis.*

Hanc faciem veniens longis stupet aduena ab oris,

*Et gemebunda piè miratur lumina petra,
Fœmineæ speciē referentis imagine luctus.*

Fabulam autem totam habes in Chiliadibus, adagio, Niobes mala. Erat Niobe filia Tantalii, vxor Amphionis, quæ filios habebat sex, totidemq; puellas. Eo successu insolens contemplit Latonam, quæ non nisi duorum mater esset, Apollinis ac Dianæ. Hanc fabulæ narrant post occisos liberos, quos

Niobes fabula ex Homero.

Ex Q. Calabro.

Ex chiliadibus.

Niobe fabula.

Emblema unde peritum.

quos permultos habebat, prae dolore in saxum conuersam fuisse, illud inuentes, in modico dolore dirigiuisse. Id saxum, quod fabulae dedit occasionem, in Sipyllo Phrygiae conspicitur tradit Homeri scholiastes, lacrymarum fontes emittens. Gellius lib. 20. cap. 6. sic ait: Mira & propè adeo ridicula

Filij Niobes.

diuersitas fabulae apud Graecos Poetas deprehenditur super numero Niobes filiorum. Nam Homerus pueros puellasque eius senos dicit fuisse, Euripides bis septenos, Sappho bis nouenos, Bacchilides & Pindarus bis denos. Quidam alij scriptores tres fuisse solos dixerunt. Tertes septem filios & totidem filias suis nominibus enumerat; filij sunt, Sipylus, Agenor, Phadimus, Imines, Eupnycus, Tantalus, Damafichthon: filiae, Negra, Cleodore, Astiocha, Phacta, Pelopia, Eugyge, Chloris. Alij aliter enumerant. Palæphatus in libello de non credendis fabulis sic ait: Niobenum uiueret, super filiorum sepulchrum lapidem factam esse memorant. Quicumque autem ex lapide hominem, rursusque ex homine lapidem fieri posse credit, stultus hic quidem planè est. Verum autem sic habet: Niobe, mortuis suis liberis, cum lapideam imaginem sibi constituisset, eam supra natorum suorum sepulchrum posuit. Nosque ipsi hanc utique qualis reuera esset, inspicimus. Hæc Palæphatus. Extat in tumulus Niobes elegiaca prolopopœia certè elegans, his omnino uerbis:

Historia de Niobe.

*Esse procul lati, cernant mea funera tristes:
Non similis toto mæror in orbe fuit.
Bis septem natos peperit; bis pignora septem
(Me miseram) Diuum sustulit ira mihi,
Dirigui demum lacrymis, & marmora manant.
Sic mihi mors dolor est, sic mihi uita dolor.
Discite, mortales, quid sit turgescere fastu,
Et quid sit magnos posthabuisse Deos.*

Mythologia.

Fuerunt qui Niobes fabulam ad historiam referre conati sunt, dixeruntque acerbissimam pestilentiam aliquando fuisse in Phrygia, atque eodè die Niobes filios omnes interiisse, cum multos haberet. Atque cum pestilentiae autor sit Sol & Luna, quia ex calore vaporumque copia illa nascatur, proditum est in fabulis Apollinem & Dianam illos sagittis confodisse, ad tantos dolores cum obstupuisset, & propè sine sensu Niobe mater eorum uideretur, dixerunt fabu-

larum artifices illam fuisse in lapidem conuersam. Quo etiam alluisse uidetur Cicero 3. Tusculan. Et Niobe, inquit, fingitur lapidea, propter æternum, credo, in luctu silentium. Vide Mytholog. Natal. Comitibus lib. 6. cap. 13. & alios. Multa quoque Niobes inuenies epigrammata Græca lib. 3. Antholog. tit. εις ἀρχαίης τινας. Et lib. 4. εις ἡρώδης. quæ breuitatis causa omitto.

EN statua statua &c.] Expressa imago lapidea ex alia imagine saxea, in quam conuersa Niobe. Hoc imitatus ex senarijs his ex 3. Epigram.

Ὁ τύμβος ἕτος ἔνδον οὐκ ἔχει νεκρὸν,
Ὁ νεκρὸς οὗτος ἔκτος οὐκ ἔχει τάφον,
Ἀλλ' αὐτὸς δὲ τῆς νεκρὸς ἐστὶ τῆς τάφου.
Hoc in sepulchro mortuus non conditur.
Hoc est cadaver, & sepulchrum non habet:
Sed est idem cadauer, & sepulchrum sibi.
Sepulchrum hoc nõ habet intus mortuũ;
Mortuus hic extra non habet tumulum;
Sed ipse sui mortuus est & tumulus.
Istud sepulchrum mortuũ intus non habet:
At nec sepulchrũ sibi habet extra mortuus:
Sibi sed ipse est & sepulchrum & mortuus.
Illud huic simile est lib. 4. Antholog. tit. εις ἡρωιδης.

ἐκ ζωῆς με θεοὶ τεύξαν λίθον ἐκ δὲ λίθοιο
ζῶντι Πραξιτέλης ἑμπάλιν ἐργάσατο.
Quod Sæctius Græca epigrammata euoluens sic ex tempore ueritit:

Vixebam; fecere Dij me marmora; marmor
Sed rursus uiuit munere Praxitelis.
Cæterum id variè accipi figmentum repetio, ut cum torquetur in præfractæ cæuicis hominem, stupidum, eumque qui sit vel animo vel corpore immotus. Ad id facit quod citatur ex Lucilio, poetâ Græco, de quodam saltatore, qui se mouere non posset, ἀρχαίης νεββης ἑμπροσὶν ἀρχαίτου.
Orchestes spirans archetypum Niobes.

Ductum de marmore marmor] Marmorum idolum è simulacro marmoreo, id est Niobe marmorea. Cæterum marmor dici uideretur παρὰ τὸ μαρμαίρειν, splendescere, & quasi scintillis micare. De marmorum generibus habes apud Plinium lib. 36. cap. 6. cum seq. & Isidorum lib. 16. c. 5. item apud Pancitrollum lib. 1. Rerum memorab. Inter hæc ut Parium candore, ita Lacedæmonium uiriditate cunctis hisariis. Lacedæmonium Martialis intelligit cum lib. 1. Epigr. 84. ita canit:

Quisquã picta colit Spartani frigora saxi?
hoc

III

hoc
mo
cia
Optim.
Pruzi
iu.
Es est
uastu
cia, C
Juniam
taccat

hoc est, potētorum domos Laconico mar- more cultas, Lacedæmonios autem Spar- tias sue Spartanos fuisse nominatos, no- tum est, & historicam huic rei fidem facit Perotus ad istum Martialis locum. Ac quia Lacedæmonium siue Spartanū istud mar- mor diuersis quasi squammarum colori- bus erat variegatum, non immeritō illud pictum appellat; idq; à serpentum maculis Serpentinum siue Ophites etiam nomina- tur, vt idem Perotus alibi innuit. Præter supra adducta, fabulam Niobes habes ap- ud Ouidium Metamorph. 6. Rei veritatem, si vacat, ex Palæphato & Pausania in Arcadic. exquire.

Se conferre Deis] Quæ numini ausa est obloqui, seq; efferre supra hominū captū.

Procax Niobe] petulans, conuiciatrix. Vnde procacitas, licentia turpium conuiciorum, qua meretrices & scurræ vtuntur.

Est vitium muliebri superbia] Solenne est mulieribus, que sunt potentiores, super- bire. Sic Sallust. in Iugurthino dicit, super- biam commune nobilitatis malum. Idem ibidem: Quæ in magnis superbia, in infi- mis iram rectius nūcupari. ὄργη quasi ὄπι- γη, ab ὀπυεδία. hinc ὄργηδος iracundus, qui Gallico idiotismo, orgueilloux. Sed rur- sum alia occurrūt Sallustiana: Quæ apud alios iracūdia dicitur, ea in imperio super- bia, atq; crudelitas appellatur.

Arguit oris Duritiem, ac seesus, &c.] Sic con- strue: & superbia arguit duritiem oris & sensus, qualis inest lapidi. Sensus hic est genitius. Huic consonat illud Terentij, os durum, pro impudente. Lapis in Hiero- glyphic. hominem sensus expertem signifi- cat; vt pro stupido & alienata mentis ho- mine vsurpari certum est: vnde illud Comi- ci: Quid stas lapis; & primos illos homi- nes rudes & impolitos, nullaq; disciplina- ram cognitione cicuratos, saæcos appella- runt. Hinc enim Maronis illud:

Quo tempore primum Deu calioni vacuū lapides iactauit in orbē, Vnde homines nati, durum genus.

Sic & Ouidius 1. Metamorph.

Vnde genus durum sumus, experiensq; la- borum,

Et documenta dāmus, qua sumus origine nati.

Theocritus in Eidylliis Milonē rusticum impolitum, plauēq; rudem appellat frag- mentum dura rupis; id est, πρῶτος ἀπὸ τῆς πέτρας.

d. 7. p. 4. 1. 1. Laclantius lib. 1. c. 20. loquens de termino, qui in Capitolio locabatur: Quid de his dicam, qui colunt talia? nisi ipsos potissimum lapides, ac stipites esse? Quid. 5. Metamorph.

Ad auditas stupuit cœu saxea voces, Aronitaq; diu similis fuit.

Idem 13. Metamorphof. Duoq; simillima saxo Torpet. Et in Ariadne:

In saxo frigida sedi, Quamq; lapis sedes, tam lapis ipsa fui.

Quo sensu dixerat ante Ouidium Catul- lus de nuptiis Pelei, Ariadnen saxea effigie fuisse, vt vim doloris exprimere non pos- set, neq; in vllam vocem erumpere, cum vidit se à Theseo in litore Naxus insulæ relictam. Tibullus lib. 2. Eleg. 4.

O ego, ne possim tales sentire dolores, Quam mallem in gelidis montibus esse lapis?

Stare vel insanis cautes obnoxia ventis, Naufraga quæ vultu tūderet ora maris. Ouidius De Ponto:

Felicem Nioben, quamuis crudelia passam, Quæ posuit sensum saxea facta malis.

1. de Ponto, Eleg. 2. Fine carent lachryma, nisi cum stupor ob- stitit illis;

Et similis morti pectora torpor habet. Et acinde:

Ille ego sum frustra qui lapis esse velim. Sic impossibilitate ipsa mutata in lapidem Psyche, quamuis præsentem corpore, sensu- bus tamen aberat. Apud. 6. De Asin. aur.

Quod autem modò dicebam lapidem pro stupido vsurpari hieroglyphicè, id ostento planum est, quod animum perculit Super- bi Tarquini, cum à columna lignea repen- tē lapsus anguis omnes in fugam vertisset, omninò hoc viso consternatis. Nam portendebat is serpens nouum & inexpe- ctatum principem, de columna lignea, hoc est, stupore, quem diu simulatrat, proditu- rum.

Qualis inest lapidi.] Lapidem vsurpa- ri, pro stupido, aut sensus vacuo iam dixi- mus. Sic Martialis lib. 5. in quandam Ma- triniam:

Non possum vetulam queroris, Matrinia: possum

Et vetulam, sed tu mortua, nõ vetula es. Possum Hecubam, possum Nioben, Matrinia: sed se

Nondum

Ophites.

Procaci- tas.

Est est a- vacuū, & sensuum vacuitas.

Lapis pro stupido.

Nondum

Nondum erit illa canis, nondum erit ista lapis

IV. Niobes fabula quid significet.

De Dijs bene sentiendum.

FIGMENTVM hoc Niobes ob insolentem iactantiam in saxum rigens tras formata, arguit potentiorum quarundam mulierum superbiam, & immodicam arrogantiam, quae obcaecata ne ipsis quidem Superis subesse se putant, adeo vt suae mortalitatis immemores incidant in miseram quandam avasthiam, & sensus vacuitatem. Hoc ergo verborum inuolucro momentur, ne sese altius efferat, & plus quam oporteat apud alios intumescant, aut etiam plus sibi tribuant, quam par est. Praeterea de numine bene sentiendum: esse, tacite videtur innuere: quandoquidem non erratur periculosius, neque scelestius quam in nimis contemptu. Pindar. Olymp. 3. ἐπεὶ τὸ γέλοιον ἴσθαι θεὸς ἰχθρὰ σοφία, καὶ τὸ καυχᾶσθαι παρὰ καιρὸν μαρία σὺν ἔσσηται. nam Dijs conuiciari, inquit, odiosa sapientia est; & in contemptu suū gloriari, idem est atque insanire: Praclare monitor ille apud Virgilium:

Discite iustitiam moniti, & non temere Diuos.

Sed quod ad argumentum facile emblematis facit, non possum praetermittere illud Valerij Max. de neglecta religione: Deorum sprete monitus excandescunt, & humana consilia castigantur, vbi se caelestibus praefertunt. Etenim propter aλαζονείαν καὶ μεγαληγορίαν magnificos luit impia flatus Tantalus, vt Statius cecinit Thebaid. 3. Huc cogeram insignem Pindari locum ex Olymp. 9. quo sub Cadmi persona monet vninque, vt exemplo Perthei filii, pie & reuerenter de Dijs sentire discat.

εἰδ' ἔστιν ἱεῖς δαίμων ἱεροὶ εἰ, εἰς τὸ δ' ἀθρήσας θάνατον ἠγείνω θεός. τὸ σωφρονεῖν δὲ, καὶ σεβέν τὰ τῶν θεῶν κάλλιπον εἰμαί' αὐτοῦ, καὶ σοφάτων θυγῶσι κείναι χεῖμα, τοῖσι χαμίνοις. id est:

Si quis sit, qui Deos contemnat, ad huius (nempe Perthei) mortem respiciens, secum animo reputet esse Deos. At vero temperantem esse, & numen diuinum colere, consuetum esse omnium pulcherrimam, & sapientissimam hominibus, qui huic sese implicant. Sic quoque Thamyris, cum nimis fuisset arrogans ob poetice facultatis peritiam, cum Muls in certamen venire ausus, satis ma-

Thamyris.

gnas suae temeritatis poenas dedit. Sic non leue supplicium passus est Marfyas, quia cum iplo Deo, a quo canendi artem acceperat, de cantu contendere ausus est. Sic etiam Arachne fertur in bestiam mutata, quia ausa fuit cum illa Dea de artificio texendi contendere, a qua artem didicerat. Fuit Niobe Tantalii & Euryanasse filia: ac Tantalus auaritia, Euryanasse opulencia est, ex his nascitur mortaliū superbia, quam iam iam depictum ibo; cuius & Deorum despicientia, amicorum contemptus, & beneficiorum vel a Deo, vel ab hominibus acceptorum obliuio, asseclae esse consueuerunt. Apellis mihi hic manum operam & pigmenta, quibus ad viuum licet depingere horrendum illud monstrum, et li exulem, sali & soli pondus, Stygis incolam, Superbiam, inquam. Non oculos effecit hominis tam curiosus, scio, quem ad intuentium voluptas traheret, vel amor picturae; qui desiderio duceretur oblectandi se terribili aspectu isto ac tetrico. Coloribus viuis ego non vtar, & carbo mihi propencillo erit, qui adumbret rem rudiori duam, nec ad artis legem. Quid ad legem autem, vbi lex omnis contempta virtutis & honestatis: vbi sceptrum libidini, clausus fastui, frana ambitioni committuntur: vbi calcatur ius & aequitas? vbi pudor & modestia sub pedibus iacent? vbi nefas & flagitium iura dicat? Hicne ad legem me componi posse & decorum seruare, vbi in dedecore summo & confusione singula? Comitorum morem imitabor, & quod vet bis non exprimo, declarabo signis & nutu: id est, produciam & sistam in theatro ventosam illam & turgidam Aoli filiam Superbiam, quae ventrem habet tumentem inani flatu velut vtreum, pedes longos ac rigidos, collum gruis instar erectum, manus sicut cedros vicinas nubibus: metatur passus ac numerat librato corpore, spirat vt follis, tanquam Euros parturiens aut Aquilones; oculos rotat ac diducit, iactitat brachia, caput obliquat vt anser, voluit grandia, quasi mundum cerebro clauderet: asfurgit spiritu, nec se ipsam capis, contemnit Deum, ridet homines; simiae motes refert, affectum patonis: quidquid videt vanitatis, imitatur & effingit, & spectari vult, & ostentat, non contenta decore suo nisi admirator adsit, qui monstrat digito. Calami strum in dextra est & radius crinalis, in altera

Marfyas.

Arachne.

Niobes mythologia.

Despectio superbia.

Superbia descriptio.

terra speculum: pro galea & thorace reticu-
 lum & vitæ; furas sandalium cingit, Et
 hæc sic armata vincit tamen. O incuriam?
 Inspeimus monstrum, & quæ torquitas in
 vultu ac membris vidimus, nondum mo-
 res ac fructus, quos parit in obsessis, ò de-
 formitas, quàm tibi conformes? Proferen-
 di & isti in lucem, à turpissima matre tur-
 prior proles, à putri trunco vitiosus ramus;
 hinc flos & fructus ad naturam stirpis. In-
 grediatar superbus, quibus signis hic mor-
 bum suum & generosam indolem aperit?
 consideremus eia. Bipedem sciurum aut
 earum dicemus, cum manè surgit, ita pi-
 los componit, effringit & resingit se, fricat,
 lambit, crispat, surrigit, aut in tergum pen-
 dulos reijcit, vel intorquet cinnos, vngu-
 etisq; saturat, rotando digitis fat implumè
 adhuc, & distractam in angulos, murinis
 caudis medijsfidius quàm simillimam
 barbulam. Ibi stat in obrutu speculi defixus,
 subridet, miratur formã & egregium
 illud decus naturæ, venustò obliquat oculo-
 los in humeros & latera: placet statura, pla-
 cet habitus, assurgit paulatim spiritu, & re-
 ciprocatur in sui amoris tum ens affectus,
 inflatus supra id, quod est, inani ac turgido
 factu, concipit nauseam ac despectum
 aliorum, solus in sui admiratione & mun-
 do corporis, supra omnem molliciem scemineam
 ac leuitatem occupatus. Si ruga
 in collaris minus decens, aut plica in pallio;
 si calceus in pede fluens aut laxior, si striatus
 thorax, aut follicentis caligæ, nec ad
 furas velut conglutinata tibialia, rapitur
 furia & diras spuit, execratus opificis incuriam
 & errorem manus. Quem hic mihi
 nauum vesti aspersit trifurciter ille sat-
 tor; vt Dij Deaq; perdant scelus. I puer,
 accerse portentum hominis: pereat in via
 mala peste; en, vt ludibrio sim bestie? Sic
 turbat futuræ vix notabilis error delicarum
 & magnum quiddam de auctoritate
 sibi detractum putat, si natei pauillum in
 corio pedunculus. Lepidus homuncio.
 Quid tum? Egreditur in publicum, vbi
 prius septeno secreta classicum cecinerit,
 quem tanto impetu promit, ac si pulmo-
 nes euellere, & omnia viscera euomere con-
 naretur: iactat caput in omnes partes, quasi
 muscas in aere numeraturus aut hirundi-
 nes: ad mensuram passus, quasi qui semen-
 tem spargit, cæro spacio figit, & incedit na-
 tani similes, tanquam ad ictum tympani

armatus miles. Nunc vibrat furas vt thy-
 rum quatiens, nunc extremo calce leuiter
 stringit humum, & circumfert se afficta
 quadam iactatione corporis. Docet natu-
 ram, non docetur gradum formare quasi
 in libra pendulum. Cedite obuij, & locum
 honoratiorem concedite, nisi thraconis ma-
 litis experiri armatam manum: vos quoq;
 inmenta sistite, cum calcitrone enim vobis
 res est. Hæc leuitatis signa, quæ adhuc ves-
 atas excuset, vel stoliditas, si non contem-
 ptus se admisceat, & nescio quæ praposte-
 ra philautia, vanissima persuasionis fulcro
 insistent. Deuoluitur enim interdum eò de-
 mentiæ inflatus animus, vt cecitate hæc per-
 cussus nec agnoscat auctorem vitæ, nec bo-
 na & dona, quæ habet ex eo fonte, irrisor
 Dei atq; hominum. Et dum in admiratio-
 ne sui totus defixus hæret, non remittit ag-
 gnitionis radios, grata ac humili beneficio-
 rum recordatione, ad caput ipsum & pri-
 mum ostium canalis. In cælo natum hoc
 flagitium, eò grauius, quò altior ruina;
 multarum enim perenni flammaram vltio-
 ne lucis Angelum in executores transfor-
 mauit diuinæ iustitiæ, horribili metamor-
 phosi. Prima igitur noxa hæc, vnde nocendi
 ac perdendi omnes formæ, seminarium
 malorum, quia excussit à supremo gradu
 celsitudinis spiritum inter cælestes choros
 principem, in voraginem calamitatis nun-
 quam terminandæ; quod calcar erat per-
 secutionis in nostrum genus, & exercendæ
 tyrannidis. Tantò studiosius euitandam,
 quoniam qui tali scelere se contaminat, in
 Deum ipsum armare manus, & velut gi-
 gas quidam expellere de throno videretur,
 montes enim vanissimarum cogitationum
 aggestu surgenti in nubes conuectat, & de
 spolio cæli, exturbandoq; rege tacitus præ-
 sumit, Non hoc intendat, die fodes, cui a-
 las istas tumetes adglutinat non quispiam
 Dædalus, sed diabolus? Omnino: luti enim
 memoriã deponit, ex quo formatus, & lu-
 cem auiti ac generosi stemmatis in se tra-
 ducit, vt nobilis profapie splendorem de-
 gener spurius. Assurgit mente per scalam
 vanitatis & inanis gloriæ, non rectis & di-
 rectis gradibus, ab infimo in altiorem or-
 dine, sed assultum ad culmen temerario pas-
 su. Periculosum est stare in præcipitio &
 respicere, vertigo corripit & sternit, Cæce
 factus, ne idem tibi, aut ex te, cultori.

Impu-

Superbi
 hominis
 vna idea

Superbia
 origo.

Superbia
 origo.